

Màster Oficial Interuniversitari Polítiques Socials i Acció Comunitària

Polítiques Socials, Persona i Acció Comunitària

Pla d'estudis 2017-2018

PRESENTACIÓ

El Màster en Polítiques Socials i Acció Comunitària es presenta com a una proposta professionalitzadora i de recerca construïda des de l'abordatge de les polítiques públiques i l'acció comunitària. Aquesta proposta formativa combina l'adquisició de coneixements teòrics i pràctics amb la participació de professorat acadèmic i professional i utilitza el treball de casos per fer una aproximació complexa i participativa a la realitat del territori.

El màster, de **títol oficial proporcionat per la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB)** és resultat de la participació interuniversitària de la Universitat Autònoma de Barcelona a través de l'IGOP (Institut de Govern i Polítiques Públiques) i de l'Escola Adscrita Doctor Robert, la Universitat de Girona, la Universitat de Lleida i la Universitat de Vic.

Pel que fa a la organització del Màster, cada universitat integra al desenvolupament del pla d'estudis el seu àmbit de competència aportant una perspectiva descentralitzada i pluridisciplinar pel que fa a professorat i recerca, abordant diverses àrees de coneixement al voltant de l'acció social, las polítiques socials, la mediació, el desenvolupament comunitari o l'urbanisme, entre altres. Aquestes àrees de coneixement es materialitzen a partir de l'organització de visites a experiències i projectes concrets els quals s'aborden a partir de la metodologia de l'anàlisi de casos.

Cadascuna de les universitats participants aporta a l'organització del Màster un cas al voltant d'un tema o problema, combinant la visita a una experiència territorialment propera amb la reflexió teòrica i el suport als alumnes per a la seva anàlisi.

DIRIGIT A

- Persones amb estudis previs de ciències socials i humanitats, ja siguin graduats, diplomats o llicenciats, que busquen l'aprofundiment en eines d'anàlisi, disseny i implementació de polítiques socials i acció comunitària
- Responsables, professionals i tècnics/ques de l'administració local.
- Professionals del sector associatiu i dels processos comunitaris (ONG; entitats comunitàries; Fòrums o Plataformes).
- Professionals d'empreses de consultoria en polítiques socials i/o intervencions socials i comunitàries en l'àmbit local.
- Graduats universitaris interessats en polítiques socials, intervenció social i acció comunitària.

1

SORTIDES PROFESSIONALS

- Administració pública: per poder dissenyar, planificar, avaluar i desplegar polítiques socials i projectes i programes d'acció comunitària; així com poder orientar i coordinar equips professionals en acció comunitària.
- Organitzacions del tercer sector: per al disseny, planificació, avaluació i desplegament de projectes i programes socials, així com plans fonamentats en l'acció comunitària; i alhora poder orientar i coordinar equips professionals i voluntaris implicats en aquests programes.
- Sector privat: per poder assessorar i donar suport extern al disseny i implementació de polítiques, programes, projectes i accions comunitàries

OBJECTIUS FORMATIUS I RESULTATS ESPERATS

El Màster en Polítiques Socials i Acció Comunitària és un programa que té com a objectius generals:

Proporcionar formació especialitzada per a la compressió de les polítiques socials i l'acció comunitària des d'una perspectiva complexa i pluridisciplinària aportant una aproximació tant teòrica com pràctica, en dues vessants, una professionalitzadora i una altra acadèmica .

- La vessant professionalitzadora està encaminada a la formació d'experts per al disseny, avaluació i implementació de polítiques socials i accions comunitàries, aquestes últimes tant en institucions públiques com en organitzacions no governamentals i institucions privades.
- La vessant acadèmica, està dirigida a la formació per a la investigació científica en l'àmbit de les polítiques socials i l'acció comunitària, amb possibilitat d'accés al doctorat.

1.1 Competències específiques

- Analitzar i fer front a les noves problemàtiques socials des d'un enfocament local i integral de les polítiques socials aportant respostes a les administracions públiques, entitats i moviments socials.
- Comprendre les diferents concepcions del conflicte social, entre individus, col·lectius i institucions, aportant respostes des de la comunicació humana, l'espai públic i la comunitat.
- Aplicar els coneixements teòrics adquirits en l'anàlisi de casos, de problemàtiques i conflictes socials específics des d'enfocaments integrals i innovadors per a la resolució de problemes.
- Analitzar realitats locals específiques utilitzant i aplicant metodologies d'anàlisi que incorporen la perspectiva territorial en l'organització de les seves polítiques públiques, les seves comunitats, les seves xarxes i els seus actors.
- Realitzar diagnòstics, dissenys, implementacions i avaluació de polítiques i programes socials, així com de conflictes socials i processos comunitaris, mitjançant la utilització i aplicació de metodologies d'anàlisi i tècniques de recollida de dades.
- Analitzar els principals instruments de gestió en l'àmbit de les polítiques i organitzacions socials i la provisió de serveis a la comunitat, avaluant la seva eficàcia i qualitat.
- Dissenyar i desenvolupar un projecte de recerca i/o d'intervenció social o comunitària posant en pràctica les capacitats analítiques i metodològiques adquirides.
- Analitzar les polítiques socials des d'una perspectiva tant micro com macro, reconeixent la complexitat de les problemàtiques des d'un enfocament integral, territorial i comunitari.

1.2 Competències transversals

- Actuar amb esperit i reflexió crítics davant el coneixement en totes les seves dimensions, mostrant inquietud intel·lectual, cultural i científica, compromís cap al rigor, i qualitat en l'exigència professional.
- Projectar els valors de l'emprenedoria i de la innovació en l'exercici de la trajectòria personal acadèmica i professional a través del contacte amb diferents realitats de la pràctica i amb motivació cap al desenvolupament professional.
- Identificar necessitats i noves realitats en contextos globals i internacionals que permetin transferir aprenentatges cap a àmbits de desenvolupament professional i de recerca del nostre entorn proper.
- Mostrar habilitats per a l'exercici professional en entorns multidisciplinaris, complexos, en coordinació amb equips de treball en xarxa, assumint responsabilitats col·lectives alhora que mantenint la iniciativa individual i l'autonomia ja sigui en entorns presencials o virtuals, mitjançant l'ús informàtic i informacional de les TIC.

ESTRUCTURA

Mòduls teòrics (M1, M2, M3) | Octubre - Desembre 2017

Durant els primers tres mesos (d'octubre a desembre) es cursen els mòduls teòrics del programa, amb l'objectiu d'aportar a l'alumne els elements bàsics per a la comprensió del context actual de les polítiques socials, així com de l'aproximació i visió que proposa l'acció comunitària. Aquests mòduls es poden cursar en modalitat presencial o a distància.

Modalitat presencial

Lloc:

Escola
de l'IGOP

Passeig Urrutia, 17,
baixos - 08042 Barcelona
<http://escoladeligop.com>

Campus UAB, Edifici
Blanc 08193 Bellaterra
Cerdanyola del Vallés

Horari:

Dilluns i Dimecres de 16.15h a 20.45h

Modalitat a distància

Seguiment de les sessions mitjançant la retransmissió via **streaming** (tant en viu com en diferit per facilitar la possibilitat de cursar aquests mòduls des de qualsevol lloc del món)

Campus Virtual de la UAB on es disposa del pla docent, continguts i material de consulta, així com s'interactua amb els docents, resta d'alumnes i tutor designat. Es genera així mateix, un espai de comunicació general del curs que es complementa amb grups de discussió (Fòrum).

Tutories online mitjançant correu electrònic i comunicació via Skype/Google Talk

Mòduls d'aproximació al territori (M4, M5, M6, M7) | Gener – Juny 2018

A partir del mes de gener es duen a terme la realització dels mòduls 4, 5, 6 i 7. La metodologia de treball d'aquests mòduls és presencial, a partir de la visita de casos i experiències concretes a barris i/o municipis de Catalunya on s'interactua amb els diferents actors implicats en el tema i es reben aportacions teòriques i pràctiques a l'entorn de les temàtiques de cada experiència. Aquesta aproximació té la finalitat de contribuir també a un primer exercici de reflexió per a la definició de la temàtica del Treball de Fí de Màster per part dels alumnes.

Els estudiants del Màster, una part dels professors i altres experts i professionals, coincideixen en les sessions intensives als territoris escollits, en un format de dos dies cadascuna que es realitza principalment en divendres i dissabte. La visita a cada cas consta d'una sessió preparatòria i altre de retorn i reflexió compartida.

Horari		
Sessions presencials	Dilluns i dimecres, de 16.15h a 20.45h	
Calendari visites casos i experiències:	19-20 gener 2018	20-21 Abril 2018
Divendres: de 9h a 20h	16-17 febrer 2018	18-19 Maig 2018
Dissabte: de 9h a 15h (i/o sessió de tarda depenent de l'experiència a visitar)	16-17 Març 2018	15-16 Juny 2018
	<i>Dates supeditades a la confirmació de les experiències a visitar</i>	

Treball de Fí de Màster (M8) | Octubre 2017 – Juny 2018

Des de l'inici del programa i de forma simultània a la realització dels tots els mòduls, s'iniciarà el procés formatiu per a l'adquisició d'eines metodològiques de recerca i anàlisi que ajudaran l'alumne a realitzar el Treball de Fí de Màster

Per a la realització del Treball de Fí de Màster, els alumnes tindran assignat un tutor de referència que els acompanyarà en tot el procés. Aquest acompanyament combinarà trobades presencials a les pròpies visites als casos i experiències, amb el seguiment i comunicació continua.

Els alumnes que tinguin interès i disponibilitat horària suficient, podran incorporar-se a algunes de les investigacions que s'estiguin desenvolupant en aquell moment a l'IGOP des de la seva Escola ubicada a Nou Barris de Barcelona. Aquest fet no eximirà els alumnes de la realització del seu treball de Fí de Màster, tot i que se'ls possibilitarà relacionar-lo en les esmentades investigacions amb els casos treballats al Màster.

PLA D'ESTUDIS

Mòduls i Crèdits ECTS	Descripció i continguts del mòdul
M1. Fenòmens Socials i Canvi d'època. Noves estratègies per a nous problemes i noves polítiques	Facilitar la comprensió dels canvis socials actuals, aportant una visió d'escala global i local, micro i macro. <i>Conflicte social contemporani i canvi d'època. Relació entre conflicte, ciutadania i polítiques socials. Escales en els impactes: global-local, micro-macro. Respostes actuals als problemes complexos. Formes emergents d'acció social i gestió del comú. Resistències i oportunitats al canvi.</i>
M2. Polítiques Socials i àmbits de Benestar	Aportar una visió de la relació de les polítiques socials en les seves diferents dimensions. <i>Introducció a les polítiques públiques. Participació i governança a les polítiques socials. Les polítiques socials en el canvi d'època. El procés de construcció de les polítiques públiques. Recorregut històric i comprensió dels elements constitutius de les polítiques socials. Contextos organitzatius, sistemes i àmbits del benestar. Models de gestió. L'avaluació de les polítiques socials. La innovació en les polítiques socials.</i>
M3. Epistemologia de la intervenció social	Aportar elements per a la comprensió de la intervenció social en el marc de les polítiques socials. <i>L'aproximació al conflicte des de la mediació, l'acció comunitària i la intervenció social. La dimensió ètica en la intervenció social i de les organitzacions. L'acció comunitària com a proposta al canvi d'època. La cultura de la mediació i l'acció transformativa. L'acció comunitària i les estratègies per a l'empoderament. Eines interpersonals i intersubjectives. Organització comunitària i acció associativa.</i>
M4. Mètodes i tècniques d'investigació social	Capacitar i aportar les eines suficients per poder desenvolupar la recerca que permeti realitzar el Treball de Fí de Màster. <i>La planificació i disseny d'una investigació. Aproximació a l'estudi de casos. Les tècniques qualitatives i quantitatives, i la investigació acció. La utilització i tècniques de recollida / sistematització d'informació i dades. La perspectiva biogràfica i etnogràfica. Eines d'anàlisi de xarxes en acció comunitària.</i>
M5. Eines per a la comprensió de la realitat social	Apropar a l'alumne als canvis i impactes concrets del canvi d'època en les realitats locals. <i>Models d'organització municipal. Relació entre projectes, programes i plans socials en l'organització municipal i en el desplegament de les polítiques socials. Relació entre polítiques socials, encàrrec polític, posicionament professional i demandes de la població. Límits i oportunitats de l'acció comunitària a partir de la seva relació amb les polítiques definides de forma supramunicipal.</i>
M6. Polítiques Socials, persones i territori	A partir de l'anàlisi de les polítiques socials i les formes d'intervenció social en els serveis socials, relacionar el rol dels professionals amb els seus impactes en els destinataris de les mateixes: les persones, la ciutadania organitzada del territori i la resta de serveis i administracions existents. D'altra banda identificar els mecanismes d'avaluació i treball conjunt del professional amb la institució per a la millora de les polítiques i/o les intervencions. <i>La intervenció individual, grupal i comunitària en el territori. Eines per a l'empoderament individual, grupal i comunitari. L'anàlisi de les polítiques socials des de la perspectiva comunitària. Eines per a la resolució de conflictes en l'àmbit comunitari. Aproximació a la transversalitat en les polítiques.</i>
M7. Eines per a l'acció comunitària	Els continguts abordats en aquest mòdul es centren en la planificació del procés d'acció comunitària i en el coneixement de metodologies per al seu desplegament. <i>L'avaluació d'objectius de procés i dels objectius de projecte. Disseny de l'estratègia de relació amb els actors. Elaboració de la programació comunitària. Planificació i dinamització dels espais de coordinació, tècnics i veïnals. El diagnòstic comunitari com a estratègia per a la dinamització. La investigació-acció-participativa en l'acció comunitària. L'anàlisi de xarxes comunitàries. Tècniques de mapeig per a l'acció comunitària. Les metodologies participatives per a l'acció comunitària.</i>
M8. Treball de Fí de Màster	L'objectiu del Treball de Fí de Màster (TFM) és la posada en pràctica dels aprenentatges adquirits permetent a l'alumne el desenvolupament d'una investigació a partir d'una experiència o estudi de cas concret, que abordi algun dels continguts aportats en el desenvolupament del programa. Per a això els alumnes realitzaran una investigació o proposta d'intervenció, a partir de l'aprofundiment en una de les visites de cas, o bé a partir d'un tema escollit pels alumnes en relació a les polítiques socials o accions comunitàries, sobre el qual han de fer una aproximació real i un treball de camp per a la investigació.

PLA D'ESTUDIS

Mòduls i Crèdits ECTS	Crèdits	Període de Docència	Típus	Observacions
M1. Fenòmens Socials i Canvi d'època. Noves estratègies per a nous problemes i noves polítiques	6 ECTS	16/10/17 – 06/11/17	Presencial o a distància	Les classes presencials d'aquest mòdul podran ser seguides tant presencialment com via streaming pels alumnes que així ho sol·licitin.
M2. Polítiques Socials i àmbits de Benestar	6 ECTS	08/11/17 – 23/11/17	Presencial o a distància	Aquests alumnes tindran l'oportunitat de fer preguntes en directe o demanar orientació o tutorització de forma posterior al coordinador del Màster (aquesta tutorització es podrà fer via skype).
M3. Epistemologia de la intervenció social	6 ECTS	29/11/16 – 20/12/17	Presencial o a distància	El seguiment d'aquest mòdul per streaming no eximirà a l'alumne de presentar els treballs corresponents, tenint els mateixos criteris d'avaluació que els alumnes que segueixen les classes de manera presencial.
M4. Mètodes i tècniques d'investigació social	6 ECTS	08/01/18 – 31/01/18	Presencial	
M5. Eines per a la comprensió de la realitat social	9 ECTS	16/10/18 – 28/02/18	Presencial	Aquests mòduls es desenvolupen amb la metodologia visites a estudis de cas.
M6. Polítiques Socials, persones i territori	9 ECTS	05/03/18 – 25/04/18	Presencial	Els alumnes tenen sessions preparatòries per a posteriorment realitzar una visita a una experiència concreta; visita a un territori específic, barri o localitat, on tenen una aproximació a les polítiques socials i l'acció comunitària per part dels actors del mateix (serveis públics, professionals, veïns, associacions, etc.)
M7. Eines per a l'acció comunitària	9 ECTS	02/05/18 – 20/06/18	Presencial	De manera posterior treballen a l'aula els elements d'anàlisi treballats en la visita i realitzen un exercici a presentar perquè el mòdul sigui avaluat.
M8. Treball de Fí de Màster	9 ECTS	16/10/17 – 20/06/18		

ORGANITZACIÓ

Direcció

Joan Subirats (IGOP - UAB)
 Ernesto Morales (Director Escola IGOP-UAB)
 Antoni Vilà (Col·laborador - Investigador convidat IGOP-UAB)
 Xavier Pelegrí (Facultat de Ciències Educació - UdL)
 Sandra Ezquerra (Universitat de Vic - UVic)
 Josep Manel Barbero / Carme Montserrat (Universitat de Girona - UdG)

Coordinació:

Laura Capdevila (IGOP - UAB)

Professorat vinculat

Adelantado, José	Brugué, Quim	Montserrat, Carme	Serra, Carles
Aguilar, Manuel	De León, Margarita	Morales, Ernesto	Subirats, Joan
Alemany, Rosa Maria	Ezquerra, Sandra	Pelegrí, Xavier	Tejero, Elisabet
Barbero, Josep Manel	Iannitelli, Sílvia	Rebollo, Oscar	Vilà, Antoni
Blanco, Ismael	Llop Torné, Josep María	Roman, Begoña	i altre professorat vinculat

El professorat implicat en el Màster ha desenvolupat un important treball en l'àmbit de la recerca, tant en l'àmbit de la investigació competitiva com de transferència, tenint bones posicions en les xarxes científiques i acadèmiques internacionals. Detallem a continuació la trajectòria en l'àmbit de la investigació de les diferents universitats participants:

El Professorat de les àrees de Sociologia i de Ciència Política de la **Universitat Autònoma de Barcelona (UAB)** es troben entre les més antigues i consolidades d'Espanya, l'IGOP (Institut de Govern i Polítiques Públiques) reconegut oficialment el 2006 com a grup de recerca d'Anàlisi Política, desenvolupa tant projectes d'investigació competitiva (convocatòries impulsades essencialment per la Comissió Europea, el Govern d'Espanya, projectes de R + D i altres) així com de recerca aplicada a través d'encàrrecs i convenis amb diferents institucions.

L'experiència docent i investigadora de la **Universitat de Vic-UCC** se centra a analitzar els processos i les polítiques d'inclusió social així com les maneres en què aquestes es desenvolupen en el camp específic de la salut. Situada en un territori pioner i innovador pel que fa a serveis socials i sanitaris, la UVic-UCC aporta, una gran experiència investigadora i docent en la intersecció de l'àmbit social i el de la salut, tal com el seu Màster en Envelliment Actiu i Satisfactori, el seu programa de Doctorat en Salut, Benestar i Qualitat de vida certifiquen, la presència de la Càtedra de Serveis Socials i la inauguració fa dos cursos del Centre d'Estudis Sanitaris i Socials de la UVic-UCC consoliden aquesta tradició.

6

Universitat de Lleida

L'experiència de la **Universitat de Lleida (UdL)** es caracteritza per un grup pluridisciplinari de professors i investigadors que agrupa diverses àrees de coneixement: des de l'urbanisme, la geografia i l'economia aplicada fins a la psicologia, la sociologia i el treball social. Des d'aquestes disciplines s'ha realitzat el Màster en Migracions i Mediació així com l'Observatori Permanent de la Immigració. Altres aportacions rellevants del professorat investigador són la seva experiència en analitzar polítiques socials relacionades amb la pobresa, la participació ciutadana i els serveis socials en particular.

L'equip docent de la **Universitat de Girona (UdG)** contribueix especialment en l'àmbit dels serveis socials i la seva acció comunitària, aportant experiència tant des del camp de la docència com de la recerca. Els estudis de grau de Treball Social, Educació Social, Pedagogia i Psicologia agrupats a la Facultat d'Educació i Psicologia ofereixen un marc comú on s'estableixen sinergies des de diferents perspectives que conflueixen en l'àmbit social.

REQUISITS D'ACCÉS

ACCÉS

Per accedir a aquest màster es requereix estar en possessió d'un títol universitari oficial espanyol o d'un altre expedit per una institució d'educació superior de l'Espai Europeu d'Educació Superior o extracomunitari que faculti al país expenedor del títol per a l'accés als ensenyaments de màster.

REQUISITS D'ADMISSIÓ

Els requisits d'admissió són els següents: Podran accedir al màster els **llicenciats, graduats o diplomats en Sociologia, Ciència Política, Psicologia, Treball Social, Educació Social, Pedagogia, Psicopedagogia, Economia, Dret, Antropologia, Geografia, Història, Periodisme, Educació Primària i Educació Infantil.**

PLANIFICACIÓ PLA ESTUDIS

El màster està pensat per realitzar-lo en un any acadèmic. No obstant, per tal de conciliar la formació amb la vida laboral/familiar, has de saber què tens la possibilitat de cursar el programa de màster en Polítiques Socials i Acció Comunitària en dos anys acadèmics. A continuació t'expliquem la planificació dels estudis:

PRIMER ANY ACADÈMIC

El primer any cal que cursar com a mínim 33 crèdits ECTS. Això representa cursar els cinc primers mòduls del pla d'estudis:

- M1. Fenòmens Socials i Canvi d'època. Noves estratègies per a nous problemes i noves polítiques
- M2. Polítiques Socials i àmbits de Benestar
- M3. Epistemologia de la intervenció social
- M4. Mètodes i tècniques d'investigació social
- M5. Eines per a la comprensió de la realitat social

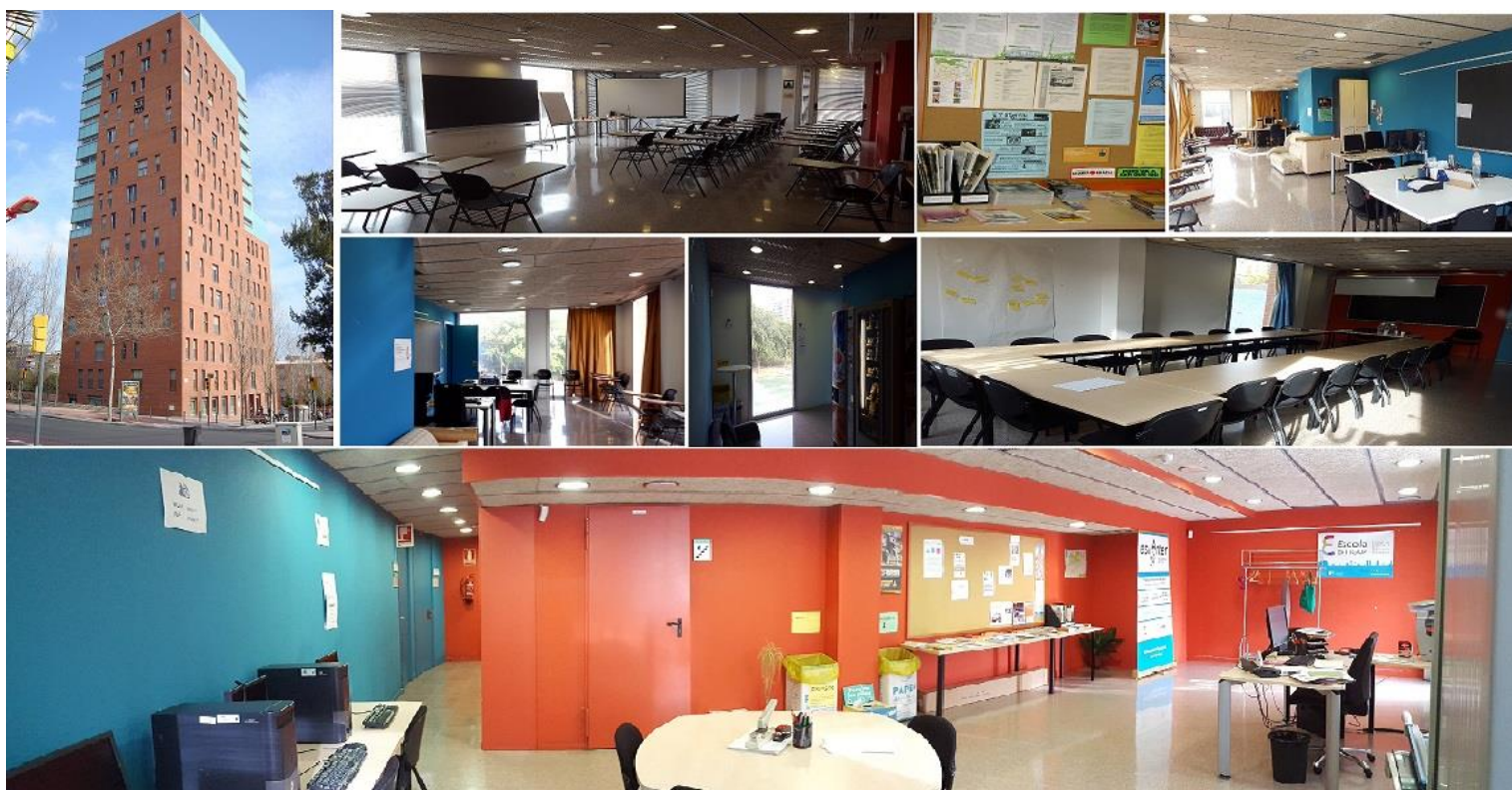
SEGON ANY ACADÈMIC

Se cursan los 27 crèdits restantes:

- M6. Políticas Sociales, personas y territorio
- M7. Herramientas para la acción comunitaria
- M8. Trabajo de Fin de Máster

7

Et recomanem que consultis el [pla d'estudis](#) on trobaràs tota la informació detallada dels mòduls.

DADES BÀSIQUES

Calendari	Inicio: 16 Octubre 2017	Finalització: 30 Juny 2018
Horari	Sessions presencials o a distància Octubre – Desembre 2017	Dilluns i Dimecres de 16.15 h a 20.45h Escola de l'IGOP (UAB) Passeig Urrutia, 17, baixos 08042 Barcelona
	Sessions presencials Gener – Juny 2018	Visites a experiències i treball de casos. Divendres i Dissabte Sessions preparatòries o de retorn dels casos (visites experiències) Dilluns i Dimecres de 16.15 h a 20.45h Treball de Fí Màster Sessions de tutories i supervisió per a la realització del treball final. Dilluns i Dimecres de 16.15 h a 20.45h
Preu	Preu crèdit alumne UE/nacionals: 70 eur Preu crèdit alumne extra comunitari: 95 eur	
Títol	Màster Oficial Interuniversitari en Polítiques Socials i Acció Comunitària expedit per la Universitat Autònoma de Barcelona	
Admissió i Inscripcions	El període de preinscripció comença el 13 de gener i finalitza el 8 d'octubre de 2017. Places limitades i subjectes a admissió. La taxa de preinscripció de 30,21 eur . Clica aquí per trobar tota la informació sobre els criteris de selecció i formalitzar la teva pre-inscripció	
Beques	En el portal de beques de la UAB trobareu informació sobre convocatòries d'ajuts, beques, premis o subvencions destinats a la comunitat universitària. El portal inclou tots els ajuts que ofereix la UAB i a més, algunes convocatòries d'altres institucions que poden ser d'interès.	
Informació	Escola de l'IGOP	escoladeligop.com igop.bcn@uab.cat

INFORMACIÓ SUBJECTE A POSSIBLES MODIFICACIONS. Darrera Versió: Gener 2017

